

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 149/2025-57

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcov Miroslava Duriša a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom Mgr. Františkom Baraniakom, M. R. Štefánika 1824/43, Dolný Kubín, proti postupu Okresného riaditeľstva Policajného zboru Brezno v konaniach vedených pod ČVS: ORP-285/BR-BR-2023 a ČVS: ORP-292/BR-BR-2023 a jeho uzneseniam z 27. marca 2024, postupu Okresnej prokuratúry Brezno v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Pv 174/23/6603 a jej uzneseníu z 22. apríla 2024 a postupu Krajskej prokuratúry v Banskej Bystrici v konaní vedenom pod sp. zn. 1 KPt 16/24/6600 a jej upovedomeniu z 27. augusta 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 24. októbra 2024 domáha vyslovenia porušenia základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 4 v spojení s čl. 2 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 11 ods. 1 a 4 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 8 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného riaditeľstva Policajného zboru Brezno (ďalej len „okresné riaditeľstvo Policajného zboru“) v konaniach vedených pod ČVS: ORP-285/BR-BR-2023 a ČVS: ORP-292/BR-BR-2023 a jeho uzneseniami z 27. marca 2024, postupom Okresnej prokuratúry Brezno (ďalej len „okresná prokuratúra“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Pv 174/23/6603 a jej uznesením z 22. apríla 2024 a postupom Krajskej prokuratúry v Banskej Bystrici (ďalej len „krajská prokuratúra“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 KPt 16/24/6600 a jej upovedomením z 27. augusta 2024. Navrhuje napadnuté rozhodnutia a upovedomenie zrušiť a veci vrátiť označeným orgánom verejnej moci na ďalšie konanie. Zároveň sťažovateľ požaduje priznať mu náhradu trov jeho právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že uznesením povereného príslušníka okresného riaditeľstva Policajného zboru pod ČVS: ORP-285/BR-BR-2023 z 2. augusta 2023 bolo podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku začaté trestné stíhanie pre prečin poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 a ods. 2 písm. a) Trestného zákona v súbehu s prečinom krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a) a ods. 2 písm. a) Trestného zákona. K prečinu poškodzovania cudzej veci malo dôjsť 2. augusta 2023 premiestnením betónových zvodidiel (panelových prefabrikátov) z koľajiska špeciálnej dráhy (Čiernohronskej železnice), pri manipulácii s ktorými došlo k poškodeniu tak betónových zvodidiel, ako aj oplotenia pozemku sťažovateľa a k prečinu krádeže v období od 27. júla 2023 do 2. augusta 2023 demontážou a odcudzením pletiva časti oplotenia pozemku sťažovateľa a odcudzením panelových prefabrikátov (betónových zvodidiel), ktorých majiteľom bol takisto sťažovateľ.

3. Ďalším uznesením pod ČVS: ORP-292/BR-BR-2023 zo 7. septembra 2023 poverený príslušník okresného riaditeľstva Policajného zboru začal trestné stíhanie podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku vo veci prečinu poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 písm. a) a ods. 2 písm. a) Trestného zákona, ku ktorému malo dôjsť 29. júla 2023 poškodením a povalením časti oplotenia patriaceho sťažovateľovi spôsobeným nárazom motorovým rušňom.

4. Napadnutým uznesením ČVS: ORP-292/BR-BR-2023 z 27. marca 2024 poverený príslušník okresného riaditeľstva Policajného zboru podľa § 215 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku zastavil trestné stíhanie začaté pre prečin poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 a ods. 2 písm. a) Trestného zákona, pretože skutok nebol trestným činom a nebol dôvod na postúpenie veci a napadnutým uznesením ČVS: ORP-285/BR-BR-2023 rovnako z 27. marca 2024 podľa § 228 ods. 1 Trestného poriadku trestné stíhanie vo veci prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a) a ods. 2 písm. a) Trestného zákona prerušil.

5. Tretím, ústavnou sťažnosťou nenapádaným uznesením z 27. marca 2024 pod ČVS: ORP-285/BR-BR-2023 poverený príslušník okresného riaditeľstva Policajného zboru podľa § 215 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku zastavil trestné stíhanie vo veci prečinu poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 a ods. 2 písm. a) Trestného zákona, pretože skutok nebol trestným činom a nebol dôvod na postúpenie veci.

6. Okresná prokuratúra uznesením č. k. 1 Pv 174/23/6603-27 z 22. apríla 2024 podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietla sťažnosti sťažovateľa proti rozhodnutiam okresného riaditeľstva Policajného zboru vydanými pod ČVS: ORP-285/BR-BR-2023 z 27. marca 2024, ktorými bolo trestné stíhanie v časti prečinu poškodzovania cudzej veci zastavené a v časti týkajúcej sa prečinu krádeže prerušené.

7. Ďalším (ústavnou sťažnosťou nenapádaným) uznesením č. k. 1 Pv 227/23/6603-22 z 22. apríla 2024 okresná prokuratúra podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietla sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu povereného príslušníka okresného riaditeľstva Policajného zboru pod ČVS: ORP-292/BR-BR-2023 z 27. marca 2024, ktorým bolo zastavené trestné stíhanie pre prečin poškodzovania cudzej veci.

8. Krajská prokuratúra žiadosti sťažovateľa podanej v zmysle príkazu generálneho prokurátora Slovenskej republiky č. 11/2019 z 28. novembra 2019 o postupe prokurátorov pri vybavovaní žiadostí o preskúmanie zákonnosti v predsúdnom trestnom konaní (ďalej len „príkaz generálneho

prokurátora č. 11/2019“), pôvodne adresovanej Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“), ktorou namietal nezákonnosť tak rozhodnutí okresného riaditeľstva Policajného zboru vydaných pod ČVS: ORP-285/BR-BR-2023 z 27. marca 2024, ako aj uznesenie okresnej prokuratúry č. k. 1 Pv 174/23/6603-27 z 22. apríla 2024, nevyhovela, a preto ju odložila, o čom sťažovateľa upovedomila napadnutým listom č. k. 1 KPt 16/24/6600-7 z 27. augusta 2024.

9. Ústavnej sťažnosti v danej veci v súvislosti so sťažovateľovými oznámeniami vo vzťahu Čiernohronskej železnici a jeho nespokojnosťou s postupom a rozhodnutiami orgánov činných v trestnom konaní doteraz predchádza šesť sťažovateľových ústavných sťažností, ktoré boli premetom prieskumu ústavným súdom (konania sp. zn. III. ÚS 236/2024, sp. zn. III. ÚS 442/2024, sp. zn. III. ÚS 501/2024, sp. zn. IV. ÚS 304/2024, sp. zn. IV. ÚS 306/2024 a sp. zn. II. ÚS 96/2025) a boli ústavným súdom odmietnuté.

II.

Argumentácia sťažovateľa

10. Sťažovateľ svojou aktuálnou ústavnou sťažnosťou v prvom rade namieta, že orgány činné v trestnom konaní nevenovali ním podanému trestnému oznámeniu pozornosť, ktorú vyžaduje zákon (dostatočne ho nepreverili a nepreskúmali trestnú zodpovednosť podozrivých), a ich skutkové a právne závery sú zjavne neodôvodnené a arbitrárne.

11. Posúdenie konania podozrivých s tým výsledkom, že toto nie je trestným činom, je podľa sťažovateľa v absolútnom rozpore s objektívnym skutkovým stavom, ale aj s dikciou Trestného zákona a ustálenou rozhodovacou činnosťou orgánov činných v trestnom konaní.

12. Sťažovateľ je presvedčený, že okresné riaditeľstvo Policajného zboru, okresná prokuratúra, ako aj krajská prokuratúra ignorovali zákonnú povinnosť stíhať každé podozrenie zo spáchania trestného činu; ignorovali právnu úpravu týkajúcu sa núteného výkonu rozhodnutí a tolerovali tzv. útočnú svojpomoc; skutkový stav vyhodnotili jednostranne v prospech podozrivých; uverili ich účelovým tvrdeniam a rozhodli v rozpore s obsahom spisového materiálu; považovali za zákonné, aby v dvoch rôznych konaniach boli vydané *„dve samostatné meritórne rozhodnutia s úplne identickým označením“*, a konali preukázateľne zaujato v neprospech sťažovateľa.

13. Zo skutkového hľadiska bolo podľa názoru sťažovateľa preukázané, že tretia osoba za pomoci dráhových vozidiel bez akéhokoľvek dôvodu a bez súhlasu sťažovateľa ako vlastníka neoprávnene vnikla na jeho pozemok, zničila oplotenie vybudované na základe právoplatného rozhodnutia stavebného úradu a odcudzila jemu patriace hnuteľné veci. Orgány činné v trestnom konaní tak aprobovali konanie páchatel'ov, ktorí si vynucovali splnenie povinnosti uloženej súdnym rozhodnutím sami na *„vlastnú päsť“*. Trvá na tom, že podozriví konali spôsobom a za podmienok stanovených Trestným zákonom, teda dopustili sa trestného činu. Išlo o agresívne konanie s cieľom zmocniť sa a poškodiť cudziu vec. Namiesto realizácie uznesenia o predbežnom opatrení v rámci núteného výkonu (exekúciou) po nadobudnutí vykonateľnosti predbežného opatrenia podozriví svojvoľne odstránili oplotenie a odcudzili zábrany vo vlastníctve sťažovateľa, čím mu spôsobili škodu.

14. Sťažovateľ orgánom činným v trestnom konaní vytýka, že na jednej strane z hľadiska formálnych znakov konšatovali naplnenie skutkovej podstaty prečinu poškodzovania cudzej veci

podozrivými a na strane druhej v rozpore s formálnou a právnou logikou svojvoľne vyhodnotili, že v predmetnej veci existujú dôvody na aplikáciu tzv. materiálneho korektívu podľa § 10 ods. 2 Trestného poriadku. Podľa sťažovateľa na takýto postup neexistoval žiaden dôvod, keďže podozriví realizovali útočnú svojpomoc, ktorá ich nezbavovala trestnej zodpovednosti.

15. Rovnako namieta, že skutky z 29. júla 2023 (ČVS: ORP-292/BR-BR-2023) a z 2. augusta 2023 (ČVS:ORP-285/BR-BR-2023) mali byť spojené do jedného konania a hodnotené ako pokračovací trestný čin, pretože je zrejmé, že tieto spolu súvisia. V dôsledku toho aplikácia materiálneho korektívu neprichádzala do úvahy.

16. Orgánom činným v trestnom konaní sťažovateľ tiež vytýka, že skutok poškodzovania cudzej veci nekvalifikovali ako spáchaný so zbraňou (s použitím dráhových vozidiel). Pri správnej kvalifikácii malo byť vo veci realizované vyšetrovanie vedené vyšetrovateľom Policajného zboru. Napadnuté rozhodnutia okresného riaditeľstva Policajného zboru tak vydal nepríslušný orgán.

17. Sťažovateľ spochybnil aj záver orgánov činných v trestnom konaní, že dôvodom konania podozrivých bolo riadne zabezpečenie nerušeného výkonu práv a povinností vyplývajúcich prevádzkovateľovi špeciálnej dráhy podľa platných právnych predpisov na základe právoplatne vydaného uznesenia o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia Okresného súdu Banská Bystrica, pracoviska Brezno pod č. k. BR-2C721/2023-180 z 2. júna 2023. Argumentuje, že rozhodnutie Úradu pre reguláciu železničnej dopravy č. j. 2740/2012-ÚRŽD-MH z 11. mája 2012, ktorým bolo povolené prevádzkovanie špeciálnej dráhy, nešpecifikuje presné parcelné čísla pozemkov, na ktorých je prevádzkovanie špeciálnej dráhy povolené. Neexistuje žiadna licencia ani povolenie na prevádzku špeciálnej dráhy na pozemkoch sťažovateľa, preto tvrdenie jedného z podozrivých o tom, že konania sa dopustil v rámci výkonu oprávnení v zmysle povolenia, je „klamstvo a lož“. K stavbe špeciálnej dráhy podľa tvrdenia sťažovateľa neexistuje stavebné povolenie ani kolaudačné rozhodnutie.

18. Podozrivé osoby nemali od neho súhlas s užívaním časti jeho nehnuteľnosti, preto neboli oprávnené na tieto pozemky vstúpiť. Povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní tak bolo vzniesť týmto osobám obvinenie.

19. Orgány činné v trestnom konaní podľa sťažovateľa svoj záver o potrebe zastavenia trestného stíhania nesprávne prijali výlučne iba na základe výpovede podozrivej osoby a s obsahom listinných dôkazov ním predložených sa nijako nevysporiadali.

20. Napadnuté rozhodnutia sťažovateľ považuje za nedostatočne odôvodnené a arbitrárne, ktorých odôvodnenia sú iba všeobecným konštatovaním a formálnym odvolávaním sa na zákonné ustanovenia.

21. Okresné riaditeľstvo Policajného zboru, okresná prokuratúra a krajská prokuratúra podľa slov sťažovateľa neprijali žiadne opatrenia, aby sa v súvislosti s jeho trestným oznámením vykonalo účinné vyšetrovanie a aby nedochádzalo k pokračovaniu poškodzovania jeho majetku.

22. Za zmätočný a v rozpore s vyhláškou Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 618/2005 Z. z. o tvorbe spisu orgánmi činnými v trestnom konaní a súdmi v znení neskorších predpisov považuje postup okresného riaditeľstva Policajného zboru, keď viedol konania vo veci prečinu poškodzovania cudzej veci a prečinu krádeže pod tou istou spisovou značkou. Spôsobilo to „neprehľadnosť a zmätočnosť rozhodovania“. Opäť pripomenul, že skutky z 29. júla 2023

a 2. augusta 2023 vedené pod rôznymi spisovými značkami mali byť spojené do jedného konania a vyhodnotené ako pokračovací trestný čin.

23. Napokon sťažovateľ atakuje aj rozhodnutie o prerušení trestného stíhania vo veci krádeže. Nesúhlasí s ním, keďže z vykonaných dôkazov bolo zrejmé naplnenie všetkých znakov skutkovej podstaty označeného trestného činu vrátane zistenia osôb páchatel'ov a rozsahu spôsobenej škody.

24. Poverený príslušník okresného riaditeľ'stva Policajného zboru a prokurátor okresnej prokuratúry, ako uvádza sťažovateľ, tvrdia, že sa nepodarilo zistiť skutočnosti oprávňujúce vykonať trestné stíhanie proti určitej osobe, avšak na druhej strane nevykonali žiadny zo sťažovateľom navrhovaných dôkazov (prehliadka stanice Čiernohronskej železnice v Čiernom Balogu, zaistenie trasologických stôp a porovnávacích vzoriek, zabezpečenie listinných dôkazov, vypočutie členov hliadky Policajného zboru a pod.).

25. Výhrady uplatnil aj ku kvalifikácii dotknutých skutkov ako prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a) a ods. 2 písm. a) Trestného zákona. Podľa jeho názoru išlo o pokračovací zločin poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 3 písm. c) Trestného zákona v spojení s § 138 písm. a), e) a h) Trestného zákona v súbehu so zločinom krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 2 písm. c) a ods. 3 písm. b) Trestného zákona.

26. V závere svojej argumentácie sťažovateľ dôrazne zdôrazňuje, že skutok uvedený vo výrokovvej časti rozhodnutia okresného riaditeľ'stva Policajného zboru sa stal, „*vykazuje znaky skutkovej podstaty zločinu poškodzovania cudzej veci a krádeže*“, preto bolo potrebné rozhodnúť o vznesení obvinenia podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

27. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 4 v spojení s čl. 2 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 11 ods. 1 a 4 listiny a práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 8 ods. 1 a čl. 13 dohovoru postupom okresného riaditeľ'stva Policajného zboru v konaniach vedených pod ČVS: ORP-285/BR-BR-2023 a ČVS: ORP-292/BR-BR-2023 a jeho uzneseniami z 27. marca 2024, postupom okresnej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Pv 174/23/6603 a jej uznesením z 22. apríla 2024 a postupom krajskej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. 1 KPt 16/24/6600 a jej upovedomením z 27. augusta 2024, ku ktorému malo dôjsť neodôvodnenosťou, arbitrárnosťou a tým aj nezákonnosťou napadnutých rozhodnutí a upovedomenia.

III.1. K namietanému porušeniu označených práv postupom a rozhodnutiami okresného riaditeľ'stva Policajného zboru a okresnej prokuratúry:

28. Právomoc ústavného súdu rozhodovať o ústavných sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je založená na princípe subsidiarity, v zmysle ktorého ústavný súd poskytuje ochranu základným právam alebo slobodám fyzických osôb a právnických osôb v konaní podľa čl. 127 ods. 1 ústavy len za podmienky, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný orgán verejnej moci (m. m. napr. I. ÚS 211/2022, II. ÚS 270/2021, II. ÚS 190/2022, II. ÚS 387/2022, III. ÚS 397/2023).

29. Ústavný súd s prihliadnutím na uvedené nemá právomoc preskúmať napadnuté uznesenia okresného riaditeľstva Policajného zboru z 27. marca 2024 vydané pod ČVS: ORP-285/BR-BR-2023 a ČVS: ORP-292/BR-BR-2023, keďže ich na základe riadnych opravných prostriedkov sťažovateľa preskúmala okresná prokuratúra v konaniach vedených pod sp. zn. 1 Pv 174/23/6603 a sp. zn. 1 Pv 227/23/6603. Okresná prokuratúra tak bola oprávnená a zároveň povinná poskytnúť ochranu (základným) právam sťažovateľa v prípade jej zistenia, že do týchto okresné riaditeľstvo Policajného zboru či už postupom, alebo svojimi rozhodnutiami neprípustne zasiahlo (m. m. napr. III. ÚS 682/2017, II. ÚS 46/2018, II. ÚS 134/2018, II. ÚS 206/2018, II. ÚS 236/2018, II. ÚS 272/2018, III. ÚS 175/2018, III. ÚS 397/2023, IV. ÚS 507/2020).

30. Za takejto situácie je právomoc ústavného súdu preskúmať ústavnú konformitu napadnutého postupu a rozhodnutí okresného riaditeľstva Policajného zboru vylúčená.

31. Ten istý záver platí aj vo vzťahu k napadnutému postupu a uzneseniu okresnej prokuratúry, keďže na základe žiadosti sťažovateľa podanej podľa príkazu generálneho prokurátora č. 11/2019 adresovaného generálnej prokuratúre bolo uznesenie (a postup) okresnej prokuratúry (spolu s uznesením okresného riaditeľstva Policajného zboru) podrobené prieskumu jeho zákonnosti krajskou prokuratúrou v konaní vedenom pod sp. zn. 1 KPt 16/24/6600, ktorej bola označená žiadosť predložená na vybavenie. V danej veci pritom nevznikla žiadna opodstatnená pochybnosť, že by žiadosť v zmysle príkazu generálneho prokurátora č. 11/2019 nebolo možné považovať za účinný prostriedok nápravy prípadného neprípustného zásahu do základných práv sťažovateľa vo veci konajúcimi orgánmi činnými v trestnom konaní [príkaz generálneho prokurátora je vyjadrením osobitného oprávnenia generálneho prokurátora podľa § 10 ods. 2 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“) vydávať príkazy, pokyny a iné služobné predpisy, ktoré sú záväzné pre všetkých prokurátorov, právnych čakatel'ov prokuratúry, asistentov prokurátorov a ostatných zamestnancov prokuratúry. Také oprávnenie má osobitnú povahu vo vzťahu k ostatným inštitútom zákona o prokuratúre, a keďže je príkaz pre prokurátorov záväzný, je postup podľa neho (čl. 6 ods. 4 príkazu spolu s nadväzujúcimi ustanoveniami zákona o prokuratúre) právnym prostriedkom na ochranu základných práv a slobôd podľa § 132 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) (porov. IV. ÚS 317/2022)].

32. V konečnom dôsledku jej podanie samotným sťažovateľom signalizuje, že takýto prostriedok aj on považoval za účinný. V takom prípade právomoc krajskej prokuratúry poskytnúť ochranu základným právam sťažovateľa predchádza oprávneniam ústavného súdu.

33. Z uvedených dôvodov ústavný súd ústavnú sťažnosť v časti smerujúcej proti napadnutým postupom a uzneseniam okresného riaditeľstva Policajného zboru a okresnej prokuratúry odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie.

III.2. K namietanému porušeniu označených práv postupom a upovedomením krajskej prokuratúry:

34. Z ústavnej sťažnosti jednoznačne vyplýva snaha sťažovateľa dosiahnuť trestný postih osôb účastných na skutkoch, ktoré sťažovateľ považuje za jednoznačne trestné, a v tomto štádiu trestného konania „hodné“ minimálne rozhodnutia, ktorým by bolo podozrivým osobám vznesené obvinenie.

35. Ústavný súd však poukazuje na svoju konštantnú judikatúru, v zmysle ktorej právo na vznesenie obvinenia a trestné stíhanie inej osoby na základe podaného trestného oznámenia alebo na podanie obžaloby proti nej na súde prokurátorom nie je súčasťou základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (II. ÚS 42/00, II. ÚS 238/02, III. ÚS 526/2016, I. ÚS 539/2017). Ani z čl. 6 dohovoru nevyplýva právo na začatie a vedenie trestného stíhania proti tretej osobe alebo právo na jej odsúdenie v trestnom konaní (porov. Dziedzic v. Poľsko, č. 50428/99, rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva z 25. 11. 2003, bod 6; Helmers v. Švédsko, č. 11826/85, rozsudok z 29. 10. 1991, bod 29; Kusmierek v. Poľsko, č. 10675/02, rozsudok z 21. 9. 2004, bod 48). Napokon ani z ustanovení Trestného poriadku nemožno vyvodiť subjektívne právo osoby, ktorá podala trestné oznámenie, na začatie trestného konania (m. m. napr. I. ÚS 391/2023). Súčasťou práv sťažovateľa nie je ani povinnosť orgánu štátu kvalifikovať konanie, v ktorom sťažovateľ vidí porušenie svojich práv, ako trestný čin. Ak výsledky postupu pred začatím trestného stíhania nedávajú podklad na začatie alebo pokračovanie v trestnom stíhaní, nemôže príslušný vyšetrovateľ začať konať alebo pokračovať v konaní. Ako oznamovateľ trestných činov má sťažovateľ právo domáhať sa len toho, aby sa jeho trestným oznámením kompetentné orgány zaoberali a o jeho vybavení ho riadne vyrozumeli, pričom nemá nárok na to, aby výsledok konania kompetentného štátneho orgánu zodpovedal jeho predstave (m. m. napr. II. ÚS 88/99, II. ÚS 498/2022).

36. Z predložených dokumentov vyplýva, že sťažovateľ bol riadnym spôsobom oboznámený o výsledku vybavenia jeho podaní (trestného oznámenia, sťažnosti a žiadosti) a o právnych záveroch, na ktorých boli založené. Už uvedené znamená, že okresné riaditeľstvo Policajného zboru, okresná prokuratúra i krajská prokuratúra sa podaniami sťažovateľa v rámci im zverenej právomoci primeraným spôsobom zaoberali. Pokiaľ ide o rozsah (štandard) základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, v dôsledku uvedeného bol rešpektovaný, resp. naplnený.

37. Krajská prokuratúra v napadnutom upovedomení informovala sťažovateľa, že rozhodnutia okresného riaditeľstva Policajného zboru a okresnej prokuratúry preskúmala a považovala ich za zákonné a dôvodné. Pred ich vydaním boli zadovážené všetky podklady potrebné na spoľahlivé a zákonné rozhodnutie vo veci. Prijaté závery považovala za opreté o výsledky vyplývajúce zo zadovážených materiálov a ich odôvodnenie za logické, homogénne, bez vnútorných rozporov, s uvedením racionálnych vyhodnotení zabezpečených dôkazných prostriedkov a z nich plynúcich dôkazov. Dôkazné prostriedky, ktoré boli v priebehu prípravného konania zabezpečené, a procesné úkony, ktoré boli vykonané, sumarizovala a konkretizovala.

38. Potrebu zastavenia trestného stíhania skutku kvalifikovaného ako prečin poškodzovania cudzej veci krajská prokuratúra odôvodnila okolnosťami, za ktorých bol čin spáchaný, a mierou zavinenia v prípade pohnútky jedného z podozrivých a konania druhého podozrivého. Stupeň závažnosti predmetného skutku nedosahoval podľa jej názoru zákonom požadovanú intenzitu a uvedeným

konaním podozrivých nedošlo k naplneniu skutkovej podstaty stíhaného prečinu a ani žiadneho iného trestného činu uvedeného v osobitnej časti Trestného zákona a nebol dôvod na postúpenie veci, preto bolo potrebné trestné stíhanie v zmysle § 215 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku zastaviť.

39. Aj podľa krajskej prokuratúry poverený príslušník správne vyhodnotil a aplikoval § 10 ods. 2 Trestného zákona, podľa ktorého nejde o prečin, ak vzhľadom na spôsob vykonania činu a jeho následky, okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný, mieru zavinenia a pohnútku páchatel'a je jeho závažnosť nepatrná, a teda bolo nevyhnutné zohľadniť aj materiálny znak (materiálny korektív). Vychádzala pritom aj z princípu *ultima ratio* trestného práva, ktoré je možné použiť len v prípadoch závažných excesov zo súkromnoprávných vzťahov, ktoré už zjavne presahujú ich rámec a už majú povahu napríklad ignorácie právoplatného súdneho rozhodnutia vydaného v civilnom konaní či úmyselného a bezdôvodného znemožňovania jeho realizácie, resp. jeho sťažovania. Krajská prokuratúra ozrejmla, že trestné právo má byť uplatňované len ako najkrajnejší prostriedok k postihu typovo najzávažnejších prípadov porušenia práva a tam, kde prostriedky iných právnych odvetví už nie sú účinné.

40. Ústavný súd pre úplnosť poukazuje tiež na odôvodnenie okresnej prokuratúry, ktorá v súvislosti s princípom subsidiarity trestného práva konštatovala, že sťažovateľ a podozriví aktívne uplatňujú svoje navzájom si konkurujúce práva v civilných a správnych konaniach a ich spory spadajúce prioritne do právomoci civilných súdov a správnych orgánov nebolo namieste prenášať do roviny trestného konania. V tejto súvislosti uzavrela, že prípadnú vzniknutú škodu si sťažovateľ môže uplatniť aj v civilnom konaní. Rozhodne však odmietla názor, že by rozhodnutia orgánov činných v trestnom konaní boli akceptáciou svojpomoci podozrivých, keďže naplnenie podmienok § 10 ods. 2 Trestného zákona umožňovalo prijať záver, že ich konanie nedosiahlo závažnosť prečinu.

41. Krajská prokuratúra sa zhodla aj s názorom podriadenej prokuratúry, že nie je úlohou orgánov činných v trestnom konaní rozhodovať o sporoch, ktoré vznikli medzi jednotlivými vlastníckmi (užívateľmi) v nadväznosti na výkon práv a povinností vyplývajúcich zo vzťahov, ktorých základ spočíval v civilnoprávných (resp. správnoprávných) vzťahoch. Kolíziu takýchto práv a povinností sú dotknuté subjekty oprávnené riešiť inými právnymi prostriedkami, ako sú prostriedky trestného práva.

42. K prerušeniu konania v časti týkajúcej sa skutku kvalifikovaného ako krádež krajská prokuratúra súhlasila s orgánmi činnými v trestnom konaní, že v priebehu prípravného konania neboli zabezpečené také dôkazy, ktoré by dovoľovali vykonať trestné stíhanie voči konkrétnej osobe. Pre prijatie záveru o tom, že sa skutku dopustili konkrétne osoby, podľa nej nestačili úvahy a domnienky sťažovateľ'a. Ním predložený kamerový záznam takéto konanie podozrivých nezachytával.

43. Pokiaľ išlo o ďalšie sťažovateľom tvrdené pochybenia v rámci priebehu prípravného konania, krajská prokuratúra poukázala na závery okresnej prokuratúry, ktorá na tieto námietky dostatočne reagovala a ktoré nadriadená prokuratúra považovala za správne.

44. V tejto súvislosti ústavný súd uvádza, že odôvodnenia na seba procesne nadväzujúcich aktov aplikácie práva orgánov verejnej moci (v danom prípade krajskej prokuratúry a okresnej prokuratúry) nemožno posudzovať izolovane, pretože konania, z ktorých predmetné verejno-

mocenské akty vzišli, tvoria z hľadiska predmetu jeden celok. Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania aktov, ktoré boli vydané v priebehu príslušného právno-aplikačného procesu (m. m. III. ÚS 397/2023, III. ÚS 122/2024, III. ÚS 443/2024). Hoci je upovedomenie odôvodnené kvantitatívne stručne a po kvalitatívnej stránke pomerne stroho, vzhľadom na uvedené argumentačné línie a obsahovú spätosť upovedomenia uznesenia krajskej prokuratúry a uznesenia okresnej prokuratúry ústavný súd pristúpil k ich zhodnoteniu vo vzájomnej integrite a dôvodovej spojitosti. V nadväznosti na uvedené sa tiež žiada konštatovať, že v zmysle judikatúry ústavného súdu (m. m. napr. I. ÚS 136/2024, II. ÚS 429/2024) je prípustné, ak sa nadriadený orgán stotožní s dôvodmi uvedenými v individuálnom právnom akte inštančne subordinovanej verejnomocenskej štruktúry a v podrobnostiach na ne odkáže.

45. Okresná prokuratúra sa vo svojom rozhodnutí stotožnila tak so zastavením trestného stíhania vo veci prečinu poškodzovania cudzej veci s odôvodnením, že samotné konanie podozrivého vychádzalo z jeho vnútorného rozhodnutia a jemu známych skutočností, a to z dôvodu, aby riadne zabezpečil nerušený výkon práv a povinností, ktoré mu ako prevádzkovateľovi špeciálnej dráhy vyplývali podľa platných právnych predpisov na základe právoplatne vydaného uznesenia o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia Okresného súdu Banská Bystrica, pracoviska Brezno pod sp. zn. BR-2C/21 /2023-180 z 2. júna 2023, ktoré v ňom boli priamo popísané (t. j. stupeň závažnosti predmetného skutku nedosahoval zákonom požadovanú intenzitu), ako aj s prerušením trestného stíhania vo veci prečinu krádeže z dôvodu, že sa nepodarilo preukázať skutočnosti a informácie smerujúce k objasneniu skutku a zisteniu páchatel'a krádeže pletiva a betónových zvodičiek.

46. K námietkam sťažovateľa týkajúcim sa právnej kvalifikácie skutkov okresná prokuratúra uviedla, že aplikácia osobitného kvalifikačného znaku „so zbraňou“ pri predmetných trestných činoch neprichádzala do úvahy vzhľadom na legálne definície všeobecných pojmov Trestného zákona [§ 122 ods. 3 a § 130 ods. 1 písm. a)], z ktorých vyplýva, že trestný čin je možné „so zbraňou“ spáchať len voči telu človeka, nie veci (okrem prípadu, že by sa takto sprostredkovane pôsobilo na vôľu osoby).

47. Rovnako kvalifikačný znak „vlámaním“ neprichádzal do úvahy, keďže nešlo o nedovolené prekonanie zabezpečovacej prekážky, a to vzhľadom na rozhodnutie príslušného súdu vykonateľné 15. júna 2023, podľa ktorého sťažovateľ bol povinný zdržať sa výkonu akýchkoľvek stavebných prác a činností, bezodkladne ukončiť všetky začaté a prebiehajúce stavebné práce a činnosti na jeho pozemkoch, povinnosť odstrániť plot, odstrániť a vypratať všetky veci vnesené, umiestnené alebo inštalované na pozemky, zdržať sa akejkoľvek činnosti, ktorá ohrozuje alebo narúša prevádzku vlakovej dopravy na špeciálnej dráhe, najmä zdržať sa pohybu po koľajisku, umiestňovania akýchkoľvek predmetov na koľajisko a zakázať pohyb stavebných a iných strojov a ich obsluhy po koľajisku špeciálnej dráhy a tiež povinnosť umožniť ničím nerušený výkon práv a povinností k dráhe, a to vzhľadom na predbežnú ochranu železničnej trate.

48. Preto vstup oprávnených osôb (podozrivých) na pozemky sťažovateľa spojený s údržbou a prevádzkou špeciálnej dráhy nebolo možné podľa okresnej prokuratúry považovať za nedovolený, pretože ničím nerušený výkon práv a povinností k špeciálnej dráhe všeobecné súdy v označených rozhodnutiach v danom čase ustálili.

49. K namietanému nedostatočnému zisteniu skutkového stavu okresná prokuratúra uviedla, že dokazovanie skúmaním trasologických stôp bolo zjavne nadbytočné, pretože podozrivé osoby nepopreli, že na mieste boli. Toto dokazovanie nemohlo viesť ani k zisteniu páchatel'a trestného činu krádeže, keďže panelový prefabrikát, na ktorom bola stopa zachytená, odcudzený nebol. Z úradného záznamu vyplynulo, že podozrivé osoby boli príslušníkmi Policajného zboru stotožnené, ale nebolo zrejmé, z akého dôvodu mali byť podľa sťažovateľa zadržané, keďže tu nebol dôvod väzby a neprichádzalo do úvahy ani tzv. superskrátené vyšetrovanie podľa § 204 Trestného poriadku.

50. K námietkam sťažovateľa týkajúcim sa nespojenia trestných vecí vedených okresným riaditeľstvom Policajného zboru pod ČVS:ORP-285/BR-BR-2023 a ČVS:ORP-292/BR-BR-2023 na spoločné konanie okresná prokuratúra uviedla, že Trestný poriadok (§ 18 ods. 1) predpokladá spojenie vecí o trestných činoch toho istého obvineného, pritom v uvedených konaniach išlo o konanie tzv. „vo veci“, pred vznesením obvinenia konkrétnemu páchatel'ovi, a každé bolo vedené na podklade samostatného trestného oznámenia.

51. Z uvedenej rekapitulácie napadnutého upovedomenia krajskej prokuratúry (ako aj jemu predchádzajúceho uznesenia okresnej prokuratúry) s prihliadnutím na obsah ústavnej sťažnosti sťažovateľa ústavný súd dospel k záveru, že orgány činné v trestnom konaní sa trestným oznámením, sťažnosťou, ako aj žiadosťou sťažovateľa riadne zaoberali, ústavne akceptovateľným spôsobom zodpovedali všetky právne a skutkovo relevantné otázky. Na rozdiel od sťažovateľa ústavný súd nepovažuje ich závery za zjavne neodôvodnené ani arbitrárne. V tomto prípade ide zo strany sťažovateľa nanajvýš o bežnú polemiku so skutkovými a s právnymi závermi orgánov činných v trestnom konaní, bez založenia pozitívnej ústavnoprávnej relevancie.

52. Ústavný súd k jednotlivým sťažnostným námietkam zhrňujúco konštatuje, že sťažovateľ v podstate zamieňa právo na efektívne vyšetrovanie s právom fyzickej osoby alebo právnickej osoby na začatie trestného konania proti označenej osobe na základe uplatneného trestného oznámenia, ktoré však, ako už bolo prezentované, medzi základné práva a slobody podľa druhej hlavy ústavy nepatrí a ani ho nemožno odvodiť z niektorého zo základných práv alebo slobôd.

53. Ústavný súd súhlasí s názorom krajskej (a rovnako okresnej) prokuratúry, že trestným postihom nemožno nahrádzať inštitúty iných právnych odvetví. Len samotná skutočnosť, že určité konanie nezakladá skutkovú podstatu verejnoprávneho deliktu, sa nemôže upínať na porušenie ľudskoprávneho imperatívu efektívneho vyšetrovania. Pokiaľ orgány činné v trestnom konaní nadobudli rozumné a dôvodné presvedčenie o tom, že vec nemožno riešiť prostriedkami trestného práva, pretože konanie fyzických osôb nezakladá podozrenie zo spáchania trestného činu, úvahy o absencii vážneho záujmu orgánov prokuratúry zaoberať sa vecou s poukazom na subsidiárnu rolu trestného práva v systéme právnej regulácie sú vecne neopodstatnené. Opačný prístup dovedený do absurdity by mohol vo svojom výsledku ústiť k porušeniu zásady „niet trestného činu bez zákona (*nullum crimen sine lege*)“.

54. Pochybenie signalizujúce neprípustný zásah do základných práv sťažovateľa ústavný súd nenachádza ani v súvislosti s interpretáciou a aplikáciou prípadnej právnej kvalifikácie predmetných skutkov, ani v procesnom postupe orgánov prípravného konania.

55. Závery krajskej prokuratúry v spojení s odôvodnením napadnutého uznesenia okresnej prokuratúry ústavný súd považuje za vyhovujúce požiadavkám, ktoré čl. 46 ods. 1 ústavy kladie na typ aktuálne preskúmaného konania a rozhodnutia (upovedomenia), a teda za ústavne akceptovateľné. Je pritom potrebné pripomenúť, že na inštitút upovedomenia nemožno klást' rovnaké požiadavky, aké sú v zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu (resp. judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva) kladené na odôvodnenia právoplatných súdnych rozhodnutí (I. ÚS 147/2022, I. ÚS 402/2022).

56. Podľa názoru ústavného súdu možno uzavrieť, že orgány činné v trestnom konaní uviedli dostatočne presvedčivé dôvody, pre ktoré v sťažovateľovom prípade došlo v časti k zastaveniu trestného stíhania a v časti k jeho prerušeniu. Je zrejmé, že sťažovateľom uplatnenou argumentáciou sa zaoberali a po jej preskúmaní vyhodnotili, že niet dôvodu na učinenie iného rozhodnutia, než aké prijalo okresné riaditeľstvo Policajného zboru. Orgány činné v trestnom konaní postupovali v súlade so svojimi kompetenciami a nimi prezentovaný názor ústavný súd hodnotí ako prijatý na základe racionálnej úvahy. Právne závery vyslovené v upovedomení (posudzovanom v spojitosti s uznesením okresnej prokuratúry a uznesením okresného riaditeľstva Policajného zboru) nie sú arbitrárne, extrémne nelogické ani sa neodchýlili od veci samej. Z tohto dôvodu ústavný súd nezistil dôvod, na ktorý by sa upínala nevyhnutnosť vykonania kasačného zásahu.

57. O zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti možno hovoriť vtedy, ak namietaným individuálnym právnym aktom štátneho orgánu, v danom prípade generálnej prokuratúry, nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným aktom a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov (m. m. napr. I. ÚS 286/2023, III. ÚS 43/2024, III. ÚS 118/2024). Ústavný súd je názoru, že so zreteľom na závery uvedené v tomto uznesení absentuje ústavne relevantná súvislosť medzi upovedomením a námietkami, ktoré sťažovateľ uplatnil v dôvodoch ústavnej sťažnosti.

58. S ohľadom na uvedené bolo potrebné ústavnú sťažnosť v časti namietaného porušenia základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým upovedomením krajskej prokuratúry a postupom, ktorý jeho prijatie predchádzal, odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

59. Vo vzťahu k namietanému porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd konštatuje, že tento článok nemá vecné opodstatnenie v prípade postupu a rozhodnutí orgánov činných v trestnom konaní, keďže sa tento článok týka iba rozhodnutí súdov rozhodujúcich o právach občianskej povahy alebo o opodstatnenosti trestného obvinenia osoby, ktorá je účastníkom konania pred súdom, a nie v konaní pred iným orgánom verejnej moci (III. ÚS 206/06, III. ÚS 2/09, II. ÚS 494/2014, IV. ÚS 132/2020, IV. ÚS 185/2023). V dôsledku uvedeného ústavný súd odmietol sťažovateľom podanú ústavnú sťažnosť aj v tejto časti namietajúcej porušenie tohto práva z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde (III. ÚS 278/2023, obdobne aj I. ÚS 189/2020).

60. Napokon k namietanému neprípustnému zásahu do základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy a čl. 11 ods. 1 a 4 listiny, ako aj do práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru a práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru ústavný súd konštatuje, že ich porušenie sťažovateľ jednoznačne odvíja od porušenia

procesnoprávných princípov zaručených v čl. 46 ods. 1 ústavy, ktorých porušenie však nekonštatoval, preto neprichádzalo do úvahy ani vyslovenie porušenia označených základných práv podľa ústavy a listiny a práv podľa dohovoru. Aj táto časť ústavnej sťažnosti je preto zjavne neopodstatnená a z tohto dôvodu ju ústavný súd podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol.

61. Pretože ústavná sťažnosť sťažovateľa bola ako celok odmietnutá, bolo bez právneho významu zaoberať sa jeho ďalšími požiadavkami uvedenými v návrhu na rozhodnutie, rozhodovanie o ktorých je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. marca 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu